INTERVENCIÓ EN PROBLEMES DE COMPORTAMENT EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DES DELS MODELS DE LA TERÀPIA BREU

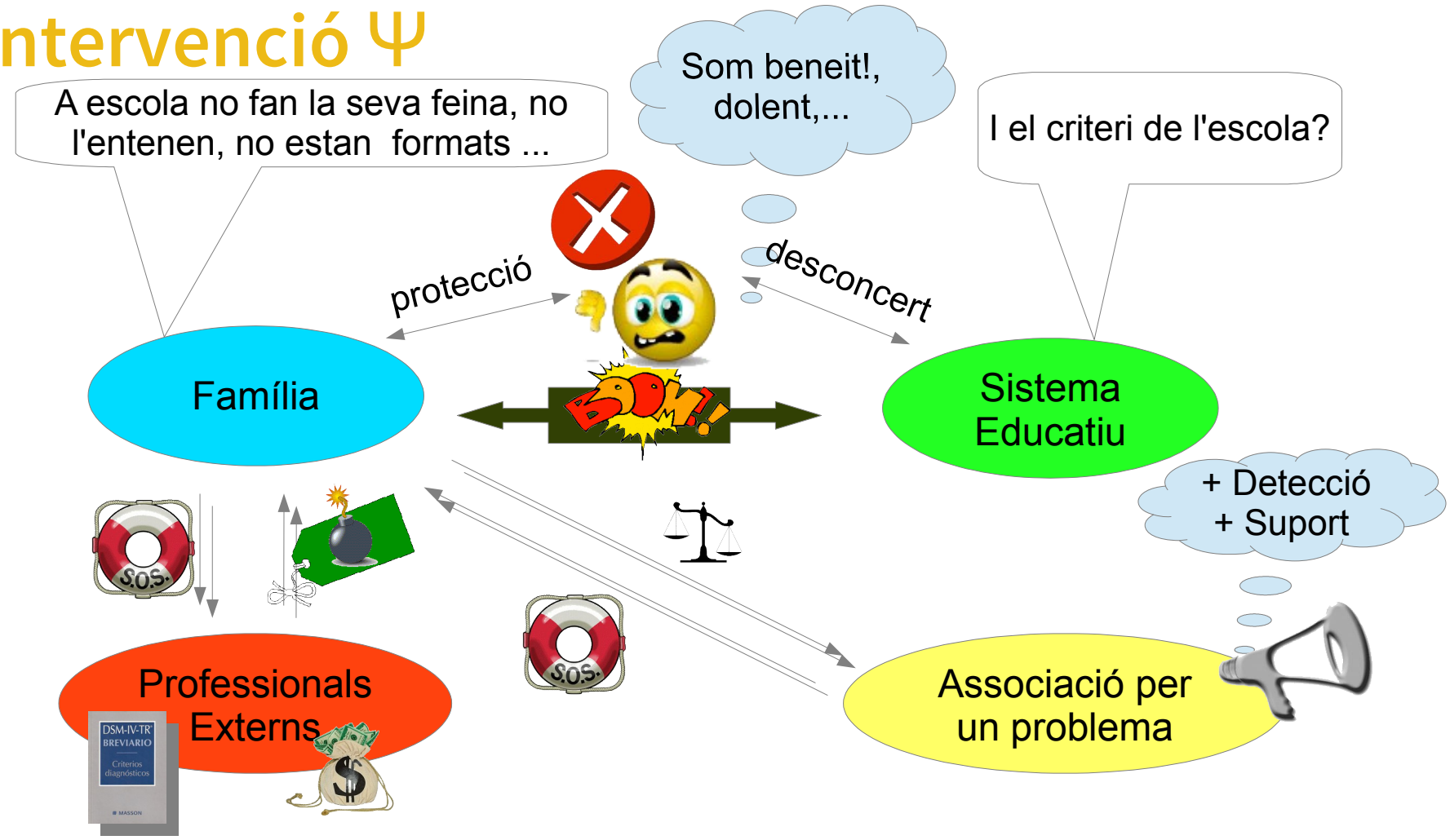

David Riera

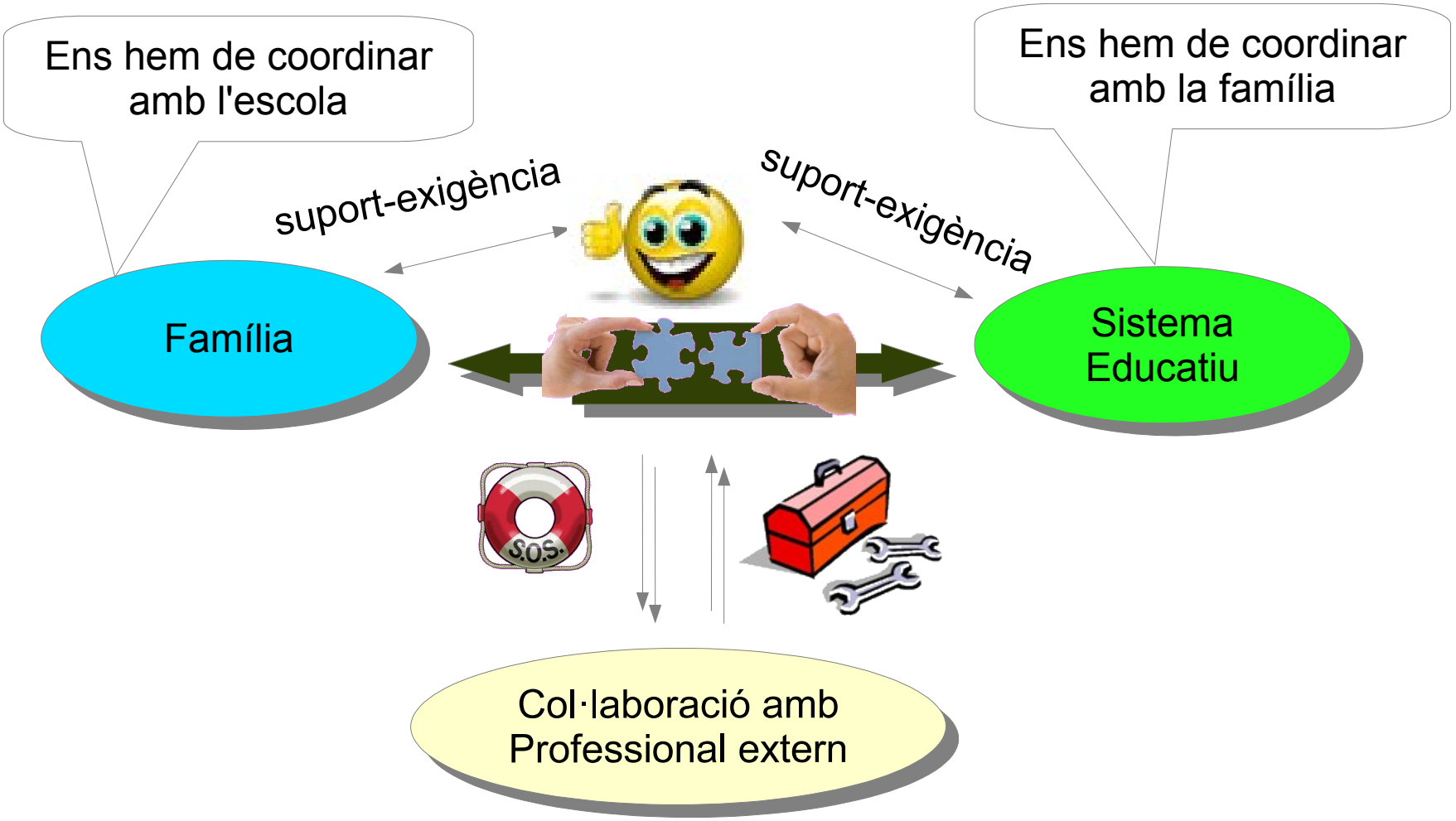
Previsió d'avui

- 0.- Condicions per a la intervenció
- 1.- TDAH: tècniques específiques
- 2.- TND: tècniques específiques
- 3.- Resoldre problemes del comportament mitjançant **expectatives** cap a l'aprenentatge
- 4.- Resoldre problemes del comportament mitjançant **metodologia** d'aprenentatge
- 5.- Exercitacions

Problemes família/escola/prof. extern en la Intervenció Ψ

Una opció d'intervenció

1. TDAH: Tècniques específiques

Hiperactivitat

Solucions intentades en TDAH (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- Demandes directes de cessament del comportament pertorbador
  - explicacions amb objectiu persuasiu
  - queixes, retrets, càstigs diversos
  - augment de l'atenció en general, amb intervencions d'implicació en activitats i jocs
  - ignorar (no sempre d'una forma sistemàtica)
- Creació del cas
  - xerrades freqüents amb el pares i tècnics (psicòlegs, psiquiatres, pedagogs...)

Estratègies i tècniques per resoldre el problema.

(*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- Estaran enfocades a suspendre les solucions intentades.
- A.- Reestructuració amb connotació positiva
  - Consisteix en deixar de demanar-li al nen que cesi aquests **comportaments** i explicar-li que és molt difícil que ho deixi de fer per que en realitat **tenen una utilitat**.
  - Amb això aconseguim:
  - 1.- Sorprendre'l i predisposar-lo a escoltar
  - 2.- No fer-lo sentir culpable, ni rebutjar-lo ni desqualificar-lo. D'aquesta forma estarà més disposat a acceptar noves interpretacions del seu comportament i del context.
  - 3.- Connotant un símptoma en termes d'utilitat, se li atribueix al comportament inadequat un caràcter o intencionalitat positius.

Estratègies i tècniques per resoldre el problema.
(*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- Reestructurar amb connotació positiva en el cas de TDAH representa deixar de demanar que presti atenció i romangui quiet i se li ha d'argumentar que aquests comportaments, a part de ser inevitables, serveixen per que la resta de la classe aprengui amb un exemple el que no s'ha de fer: mostrar-se inquiet i distret a la classe.

Estratègies i tècniques per resoldre el problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- B.- Prescripció paradoxal del comportament a corregir.
  - es prescriu o **se li demana el comportament problemàtic** que pretenem extingir, fent-li **perdre** d'aquesta forma, l'**espontaneïtat** i deixa de ser atractiu, col·locant al nen en un **"doble vincle"**, en el qual, si manté el comportament, ho fa sota el control de l'adult i ja no pel seu compte. Si es revela a la prescripció, desapareix el problema. En els dos casos s'obté un canvi.

Estratègies i tècniques per resoldre el problema.

(*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- En TDAH, la prescripció paradoxal del comportament a corregir representa que a partir d'aquest moment, permetrem que continuï amb inquietud i manca d'atenció enlloc de demanar-li que els interrompi.
- Això representa un canvi radical en l'actitud del mestre: deixa de demanar que aturi per passar a animar-lo a que ho faci per que és important pel grup.

Estratègies i tècniques per resoldre el problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- Això és una prescripció paradoxal, per que se li demana el que pretenem extingir.
- C.- La tècnica del "com si" Consisteix en prescriure al nen o als adults que l'envolten, que actuïn com si el problema hagués disminuït o deixat d'existir.
- Fer "com si" les coses estiguessin canviant
- Té la utilitat de començar a desfer l'estigma del diagnòstic i normalitzar la situació

Estratègies i tècniques per resoldre el problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- En TDAH se li prescriu al mestre o professor, el qual ha d'intervenir també en el sistema familiar, que comuniqui als pares que el nen es comporta de forma menys hiperactiva i més atenta. Així els pares deixen d'atendre el que s'espera que passi i comencen a observar amb més atenció comportaments que ja existien però que passaven desapercebuts.

Redefinició del problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- Veure que ha canviat i sobre quins aspectes encara es necessari intervenir.
- En cas de resultats deficients:
  - Avaluar novament la definició del problema, els objectiu i les solucions intentades.
  - Avaluar si s'aplica correctament la prescripció paradoxal del comportament a corregir i amb la reestructuració amb connotació positiva.

Redefinició del problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- En el cas de resultats suficients però no duradors ni continus:
  - Hi ha hagut canvis però l'entorn es mostra poc convençut de la permanència d'aquests. Continuem amb les estratègies inicials i, alhora, es comença a no intervenir de forma sistemàtica els comportaments pertorbadors que encara existeixen i reforçar-se els nous comportaments que substitueixen els precedents. Es segueix la feina amb la família i l'escola per posar-los al corrent dels progressos.

Redefinició del problema. (*La Intervención Estratègica en los Contextos Educativos*, Fiorenza i Nardone, 2004)

- En cas de bons resultats:
  - Es segueix la feina amb la família i l'escola per posar-los al corrent dels progressos. Amb el nen li expliquem la història d'en Pinotxo creant analogies entre el comportament del protagonista i el comportament anterior del nen. Representa l'ús de la metàfora per aconseguir la persistència en la percepció de l'alumne i els canvis produïts, gràcies a l'analogia que trobarà entre la seva història i la d'en Pinotxo.

Dèficit d'Atenció

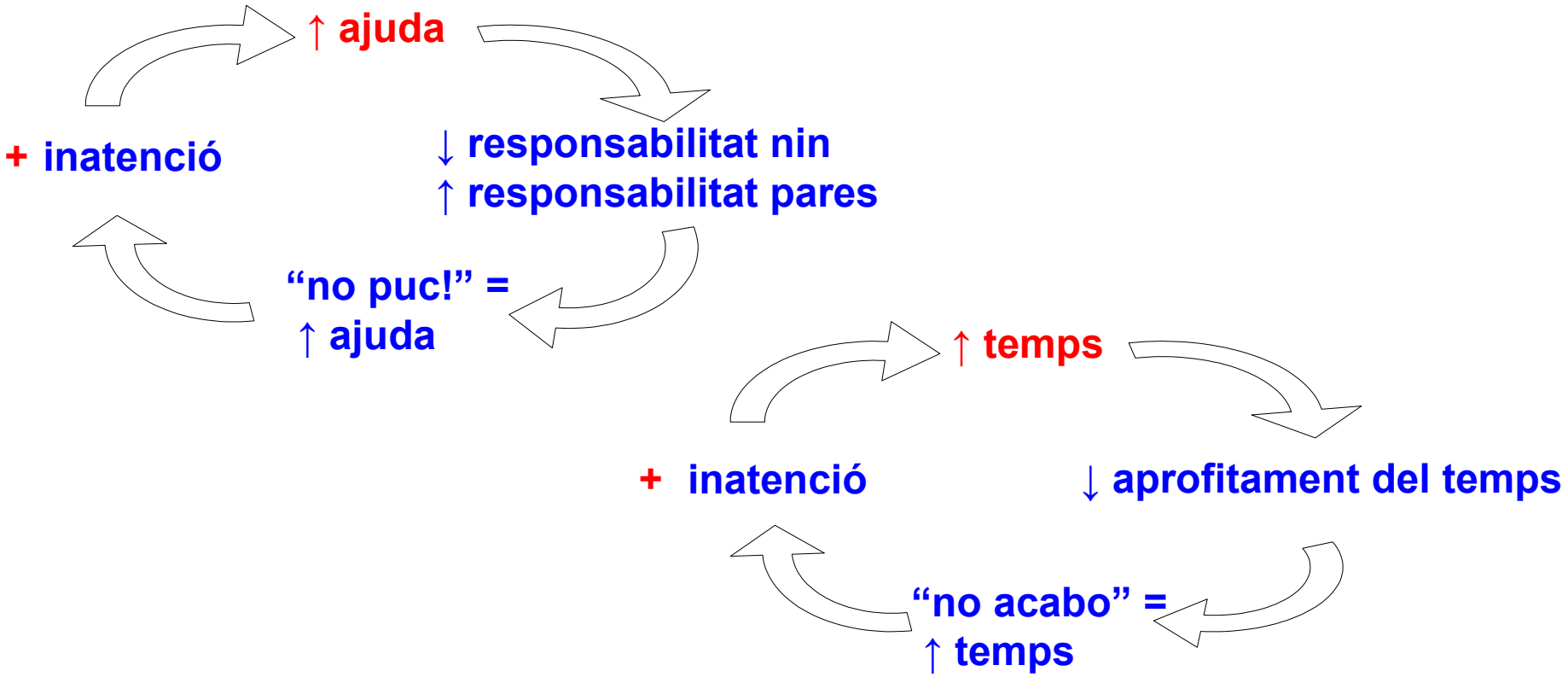
De *"Intervención psicológica en las dificultades de aprendizaje un abordaje desde las terapias breves sistémicas"*

A.B. Patricio, F. Pons, F. Ortega, I. Company, M. Pons, S. Marimon y D. Riera.

Revista Mosaico (FEATF), gener de 2016, nº63

Atenció en tasques d'aprenentatge

- Solucions intentades

L'atenció i el temps

Imatge analògica

Gas → ocupa volum

Atenció → ocupa temps

Estratègies

- **Limitar *l'ajuda* + *Implantar l'Hàbit (temps): esforç***
- **Donar la responsabilitat de l'Èxit/Fracàs**

Autonomia en a l'aprenentatge: la Tècnica del Despertador.

- És imprescindible un acord casa-escola per aplicar aquesta tècnica.
- Els pares proposen al nen que a partir d'aquest moment haurà de fer cada dia els deures a una **hora** pactada (sempre la mateixa) i durant un **interval** temps determinat (també sempre el mateix). Per exemple: "cada dia faràs els deures a les 17:30 durant una hora"
- També s'acorda un **espai** adequat per fer les feines escolars i es posa com a norma **no poder sortir** d'aquest durant el temps pactat. Alhora, l'adult es compromet a **no entrar** en l'habitació. El nen no s'ha de sentir vigilat.

Autonomia en a l'aprenentatge: la Tècnica del Despertador.

És important seguir la norma següent: el temps **mai s'escurçarà ni s'allargarà** sota cap concepte. "mesurarem el temps amb aquest despertador i no podràs acabar ni abans ni després de que soni" Això facilitarà que **no corri** per acabar abans i que **no es dispersi** i trigui un temps excessiu per una tasca concreta. En molt casos evitarem la feina de mala qualitat provocada per la pressa i la falta d'atenció per manca d'un límit de temps. A més evitem eternitzar de forma innecessària les tasques escolars i privar el nen d'altre tipus d'activitats igualment necessàries (esport, joc, relacions socials...).

Autonomia en a l'aprenentatge: la Tècnica del Despertador.

- Si no té tanta feina per complir el temps pactat, s'ha de potenciar que avanci tasques, estudiï, o reforci lectura... Si no aconsegueix acabar és important no deixar-lo continuar i que assumeixi les conseqüències d'haver d'anar a escola amb la feina sense completar.
- És necessària la **coordinació amb l'escola** per que aquesta garanteixi que hi hagi algun tipus de conseqüència negativa en aquest entorn (normalment hi és) per no haver acabat la feina ordenada. Per exemple: acabar els deures mentre els altres fan una activitat més lúdica, haver de quedar-se a acabar-los fora d'horari...

Autonomia en a l'aprenentatge: la Tècnica del Despertador.

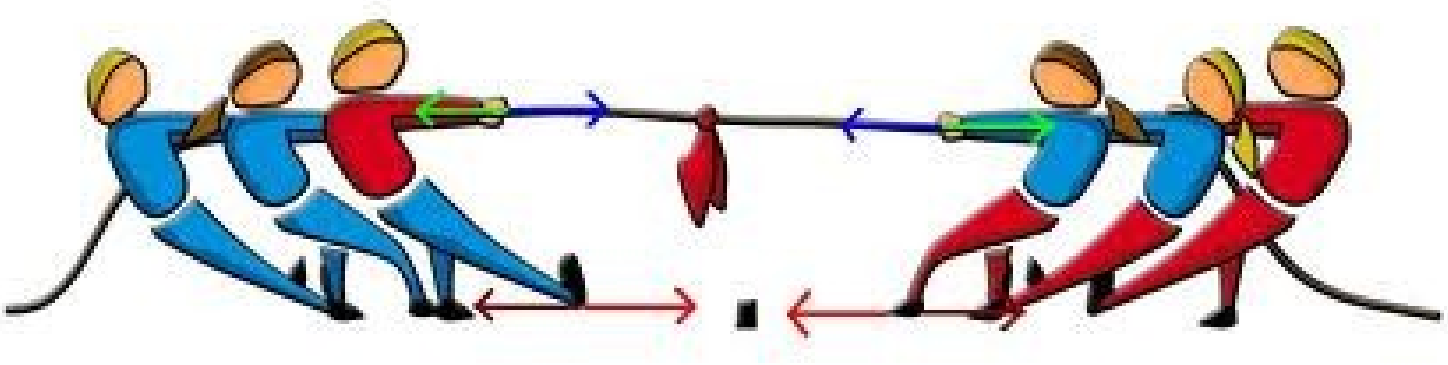
- **Tècnica del despertador** acordant moments on l'adult assistirà els dubtes
- Aquesta estratègia permet:
- Preservar autonomia i per tant, que pugui experimentar èxit
- Seleccionar dubtes i no preguntar de forma indiscriminada
- Posició activa cap a l'aprenentatge
- Potenciar l'organització

http://familiaycole.com/2012/10/11/como-conseguir-que-haga-los-deberes-escolares-solo/

2. Negativisme Desafiant: Tècniques específiques

Tècniques

Evocar Sensacions: simetria en el negativisme

Tècniques

Tècnica del petó al nas/moneda/aferrada.

- Cada vegada que el nen cerca provocar l'adult mitjançant comportaments desafiadors, l'adult s'apropa i li fa un petó. Això permet la disminució del comportament pertorbador per que és una resposta capaç de desorientar. A través de continues desorientacions se li donen els següents missatges:
  - no caic en el joc de la provocació
  - jo també sóc capaç de provocar-te
  - juguem a un altre joc?

Tècniques

Passar de posició simètrica a complementaria

- *“m'agradaria que fessis això (o deixassis de fer allò), però com que crec que segurament no seràs capaç, tranquil si no ho aconsegueixes, no passa res”*

Tècniques específiques en grups i context escolar

- Predicció (també per TDAH)
- Púlpit de les interrupcions *
- Observador del comportament del grup *
- El regal ocult *
- Endevinar la millor frenada

* Les tècniques estan detallades a la Memoria El SAPCE d'Es Calidoscopi al CEIP Melcior Rosselló i Simonet

Tasca de la predicció

- Per excepcions aleatòries
- Demanem que totes les nits, abans de ficar-se al llit, faci una predicció sobre si l'endemà serà capaç de fer alguna de les coses que s'ha plantejat com a objectius de la teràpia. A la nit següent, i abans de fer una altra predicció, apuntarà què va ocórrer aquest dia. Demanem que les prediccions i el que de fet va succeir s'apuntin en dues columnes

Tasca de la predicció

	Predicció	Real
Dilluns	8	6
Dimarts	3	3
Dimecres	4	8
Dijous	3	7
Divendres	5	5
Dissabte	8	7
Diumenge	6	7
Dilluns	5	9
Dimarts	5	4
Dimecres	6	5

Tasca de la predicció

	Predicció	Real
Dilluns	8	6
Dimarts	3	3
Dimecres	4	8
Dijous	3	7
Divendres	5	5
Dissabte	8	7
Diumenge	6	7
Dilluns	5	9
Dimarts	5	4
Dimecres	6	5

Tècniques per consolidar canvis +

- Com empitjorar apunta a revelar les solucions intentades no funcionals. Està orientada al problema. *"què hauria de **fer o deixar de fer**, **pensar o deixar de pensar**, **dir o deixar de dir**, si volgués, de forma voluntària i deliberada, empitjorar la situació? Cada dia fes-te aquesta pregunta, evidentment no ho posis en pràctica"* Poden prendre notes, fent una llista de les coses que empitjorarien la situació i que les porti a la sessió.
- Com si *

Tècniques per consolidar canvis +

- Carta experta: *"volia demanar-te un favor personal. Saps que faig feina amb molt al·lots amb problemes de comportament i voldria demanar-te una carta anònima dirigida a futurs nins que jo atengui i que expliqui que has fet tu per millorar tant. M'has especificar quines coses creus que has funcionat millor..."*

Podem demanar-la després de primeres millores per consolidar canvis positius o quan acabam la intervenció per prevenir recaigudes.

3. Resoldre problemes de comportament mitjançant les expectatives cap a l'aprenentatge

De *"Intervención psicológica en las dificultades de aprendizaje un abordaje desde las terapias breves sistémicas"*

A.B. Patricio, F. Pons, F. Ortega, I. Company, M. Pons, S. Marimon y D. Riera.

Revista Mosaico (FEATF), gener de 2016, nº63

PISSARRA

Diari de l'Escola ofereix un espai obert a la participació de les escoles i els instituts

PER CORREU ELECTRÒNIC:
diaridelescola@diariodemallorca.es

PER CORREU POSTAL:
Diario de Mallorca (Diari de l'Escola)
C. de Puerto Rico, n. 15 07006 - Palma

CONTE EDUCATIU

El trànsit de Venus

▶ Un relat sobre l'Efecte Pigmalió en els alumnes inspirat en el treball 'El Pigmalió a l'Escola', de Robert Rosenthal i Eleonor Jacobson per ajudar els mestres a potenciar canvis positius en els escolars

DAVID RIERA/ANNA SALA
ESCALIDOSCOPI.NET

Tot sovint, en Lluc es despertava angoixat després d'una nit de malsons. "Era cap de setmana?", es demanava. Quan la resposta era "no" tot eren nervis i mal humor. Des de feia ja uns quants cursos havia avorrit del tot l'escola. El fet és que quan era més petit no li desagradava, però a poc a poc havia començat a tenir dificultats. La lectura, l'escriptura i especialment les matemàtiques sempre eren més complicades del que ell es veia capaç de fer. I així, les jornades escolars s'havien anat convertint en una tortura quotidiana. Veia com els seus companys aprenien més ràpid i els seus mestres arribaven a perdre la paciència amb les seves dificultats. Suports de mestres "especials", classes de reforç, reeducacions eternes i hores de feina cada horabaixa, completaven les jornades que semblaven no tenir mai final.

Un dilluns al matí, en Lluc va sortir del llit més content del que era habitual. No semblava tenir motius per aquest canvi d'humor, però li rondava pel cap un comentari que la mestra li havia fet divendres abans de partir d'escola: "Lluc, darrerament he estat pensant que es tema del Sistema Solar se te dóna força bé. Hi tens traça. Dilluns te duré una fitxa per ampliar es teus coneixements en aquest tema. Només és una proposta voluntària, no hi tens cap obligació". Ho havia d'admetre, estava totalment desconcertat i intrigat. Aquest comentari de la seva mestra l'havia deixat realment confús. No recordava la darrera vegada que qualcú li havia dit res semblant en relació al seu rendiment en alguna àrea de l'aprenentatge escolar.

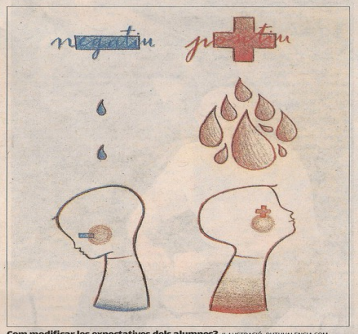
Aquell matí de dilluns, la seva mare va notar qualque cosa diferent. Per ventura no havia canviat gran cosa, però semblava que en Lluc no estava tant trist i angoixat com altres dilluns. Quan va arribar a l'escola, va saludar els seus companys i no va poder evitar treure el tema: "Sabíeu que la lluna no és un planeta? És un satèl·lit". En Joan, que presumia dels seus bons resultats escolars, el va mirar amb cara d'alliconar: "Sí que ho és Lluc, la lluna és un planeta del Sistema Solar". En Lluc se va desinflar, per uns moments havia somiat que tenia capacitats especials per l'astronomia, però acabava de comprovar que només era una àrea més on les seves dificultats el delataven sense poder fer-hi res.

Van entrar a l'aula, van seure i la mestra començà la classe després de demanar-los com els havia anat el cap de setmana. A continuació, mirà a en Lluc i li dedicà un somriure amb una expressió a cavall entre l'alegria de veure'l i la confiança en les seves capacitats. "Continuarem amb el Sistema Solar", va dir la mestra. "Precisament!", va pensar en Lluc. Un poc d'explicació, una animació en aquella nova pissarra digital i el torn de preguntes de la mestra als alumnes. "Lluc, la lluna què és?", demanà la mestra. "Mmm... un planeta?", contestà en Lluc recordant les paraules d'en Joan. "No vas malament Lluc, però hi ha un altre terme que és més exacte", digué la mestra. "Un satèl·lit!", contestà en Lluc amb el cor batejant molt més depresa. "Correcte!", exclamà la mestra, i afegí: "Recorda'm que te doni la fitxa d'ampliació que te vaig comentar divendres".

El matí va seguir per en Lluc d'una forma totalment diferent a la d'un dilluns qualsevol. Durant el transcurs de les classes, la mestra no parava de seguir a en Lluc amb la mirada. Ell seia en el mateix lloc de sempre, però de qualque manera se sentia més aprop. No podia deixar de prestar atenció perquè la mestra, tot d'una el mirava, el consultava sense que se sentís examinat, li demanava coses més aviat senzilles de respondre i comptava amb ell com feia amb els alumnes més "competents" de la classe.

Quan va sortir d'escola la seva mare va recollir-lo com de costum. Normalment sortia amb una sensació de fatiga combinada amb l'angoixa anticipada d'una horabaixa plegada d'activitats planejades per a treballar amb les seves dificultats. La seva mare li demanà: "Com t'ha anat?". I en Lluc contestà: "Bé, molt bé, avui he après coses interessants sobre es Sistema Solar". La mare, sorpresa, va rumiar una estona per acabar dient: "Ido, a l'observatori astronòmic s'organitzen visites per a famílies i hi pots anar a veure les estrelles i els planetes amb un telescopi gegant. De fet, crec que un dia d'aquests passarà Venus per davant del Sol i es podrà veure. He llegit que aquest fenomen que anomenen Trànsit de Venus, no tornarà a repetir-se fins d'aquí més de cent anys! Te fa ganes que hi anem?". En Lluc no va dubtar a contestar afirmativament. A continuació, varen seguir caminant en silenci fins arribar a ca seva. Pel camí, la mare havia estat pensant que si li despertàs aquest entusiasme amb altres àrees de l'aprenentatge, les seves dificultats podrien veure's reduïdes. Ell començà a qüestionar-se si realment, aquestes dificultats eren per sempre o podien experimentar més canvis com el d'avui.

Mentrestant, la seva mestra, encara a l'aula, enllestia els materials per a les classes del dia següent. Feia temps que rumiava sobre el fet que el nivell d'expectatives que ella tenia en relació a les capacitats dels seus alumnes, podia ser quelcom realment determinant. Per comprovar-ho havia volgut fer un canvi en la relació amb en Lluc, un dels alumnes del grup-classe amb dificultats específiques d'aprenentatge. Per cercar aquest canvi, havia modificat una sèrie de factors que es tractaven en un llibre que havia llegit feia poc i l'havia fet reflexionar molt. Havia seguit un pla que consistia en quatre eixos fonamentals: establir un clima més càlid en el tracte amb ell, tant en la comunicació verbal com no verbal; ensenyar-li més matèria en alguna àrea donant per fet que posseïa habilitats especials en aquesta; oferir-li més oportunitats per respondre correctament les preguntes a classe i ser generosa amb els *feedbacks* positius i les rectificacions del tipus "explica-m'ho millor" enlloc de "no és correcte!". Trobava curiós que fos tan immediat, però després del primer dia d'haver posat en marxa el pla, havia comprovat com en Lluc era capaç de resoldre tasques d'un nivell un poc més elevat del que era habitual a més d'haver estat atent i participatiu durant gairebé tota la jornada. Dubtava sobre si aquests canvis podien ser una excepció difícil de repetir, potser com la del Trànsit de Venus, però tenia clar que valia la pena continuar treballant amb el pla i veure què succeïa amb períodes més llargs de la seva aplicació. No podia llevar-se del cap la idea plantejada en el llibre que modificant aquestes expectatives d'ella cap als seus alumnes d'una forma continuada, podria arribar a obtenir canvis força positius en el rendiment i èxit escolar dels al·lots que tenien dificultats. També li rondava la idea de poder treballar, conjuntament amb els pares, formes de modificar les expectatives cap als seus fills i d'aquesta manera completar un procés de canvi encara més significatiu. Ja havia pensat altres vegades que tractar les dificultats d'aprenentatge de forma externa a l'escola i a llar, era sempre una solució parcial i per ventura, en molts casos equivocada. Cada pic veia més clar que aquestes intervencions mai podien suplir les possibilitats de canvi que ofereix el treball del mestre dins el mateix context d'escola i el dels pares a casa. Sabia que el treball en aquests dos contextos tenia la virtut de poder fer habituals moltes de les excepcions positives en l'aprenentatge... sempre que no fossin la del Trànsit de Venus.

Com modificar les expectatives dels alumnes? IL·LUSTRACIÓ: RUTHVALENCIA.COM

Havia comprovat com en Lluc era capaç de resoldre tasques d'un nivell un poc més elevat del que era habitual

Tractar les dificultats d'aprenentatge de manera externa a l'escola i la llar, era una solució parcial

Més informació d'aquest centre i dels autors:
www.escalidoscopi.net

MEMÒRIA

El 84% de centres ha complit els plans de convivència

J. MATEU
PALMA.

L'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar ha publicat la Memòria del curs 2011-2012, que posa de manifest que hi va haver una bona convivència escolar als centres educatius de les Illes Balears.

Segons es desprèn de les dades publicades, un 84% dels centres participants manifesta que ha complit els objectius dels plans de convivència de manera satisfactòria i molt satisfactòria. A més, un 77% dels centres participants no varen haver d'obrir cap expedient disciplinari durant el passat curs escolar.

També en aquest curs passat, per primera vegada, l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar va iniciar de manera experimental la tramitació telemàtica dels resultats dels plans de convivència als centres de les Illes Balears. D'aquesta manera, ha pogut tenir accés a les dades de 245 centres educatius, fet que suposa que el nombre de memòries analitzades s'hagi multiplicat per quatre en relació a anys anteriors. A més, l'obtenció de les dades informatitzades ha permès també una important millora en el moment de realitzar l'esmentat final i la seva representació gràfica de les dades obtingudes.

L'Institut per a la Convivència i l'Èxit escolar és un òrgan de caràcter consultiu i organitzatiu dependent de la conselleria d'Educació. Les activitats que ajuden a la prevenció de situacions de conflicte als centres escolars, que potencia la recerca de l'èxit escolar, la socialització i formació complementària dels alumnes, i el coneixement, l'anàlisi, l'avaluació i la valoració de la convivència en els centres educatius de les Illes amb l'objectiu de contribuir a la millora del desenvolupament de l'activitat escolar.

Descarregau la Memòria del curs passat a l'adreça:
http://convivexit.caib.es

PASSATEMPS
Resolució

Vegeu el passatemps sense resoldre a la pàgina 2.

Refrany:
Tota la pluja perduda,
per Sant Miquel és venguda

Paraules:
dansa, galls, jeure,
premi, puput, queda,
tenda, volta.

Com es comuniquen les expectatives positives? Efecte Pigmalió

- Factor **Clima**: clima més càlid amb alumnes tant a nivell verbal com no verbal.
- Factor **Input**: ensenyar més matèria.
- Factor **Oportunitats de resposta**: preguntar més vegades i ajudar, treballant-les conjuntament.
- Factor **Feedback**: reforç positiu si la resposta és correcta i acceptar clarificació o ampliació si és incompleta.

Canvi en la comunicació mestre-alumne: estratègies

Tipus de lògica en el funcionament del problema:
Lògica de la creença

A.- Factor **Clima**: canvi climàtic en la comunicació + lupa imaginària

B.- Factor **Input**: ensenyar més matèria.

C.- Factor **Oportunitats de resposta**: programar un èxit diari

D.- Factor **Feedback**: un error = el principi d'un encert

esCalidoscopi

A.- “Canvi Climàtic” en la comunicació

- PAS 1: Confeccionam un llistat detallat dels aspectes de comunicació tant verbal, com no verbal que empram amb l'alumne més “competent” de la classe.

C. VERBAL	*C. NO VERBAL*
- Agraïments	*- mirada amb somriure*
- “com va?”	*- expressió d'aprovació*
- Salutacions	*- contacte afectiu*
- demanar ajuda	*- mirar esperant encert*
- ...	*- ....*

A.- “Canvi Climàtic” en la comunicació

- PAS 2: Introduïm progressivament aquests aspectes en la comunicació amb l'alumne amb DA. De menys a més, un aspecte al dia.

- Aquesta tasca permet:

  - Que l'alumne senti les expectatives positives del mestre
  - Que aquestes expectatives influeixin positivament en el “sentir-se capaç de fer”
  - Que sigui més provable la participació en la dinàmica de la classe
  - Que es senti *“competent”* dins el grup

A.- La “Lupa Imaginaria”

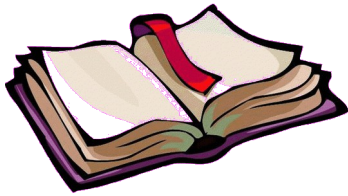

- “m’agradaria que durant la setmana que ve porteu sempre una lupa imaginaria i observeu amb molta cura les vegades que el nin no només deixa de manifestar dificultats sinó que té l'actitud que desitjau i en prengueu nota”

- Aquesta tasca permet:

  - Analogia de les arenes movedisses
  - Trencar el mecanisme: observam aspectes negatius = sobredetecció.
  - Detectar excepcions positives per poder ampliar-les.

B.- Ensenyar més matèria

- Afegim petits continguts que reforcin el que estem treballant. *"per que veig que ho fas bé i t'interessa. És voluntari".* De menys a més.

- Aquesta tasca permet:

  - Manifestar de forma molt clara i amb fets (no només paraules) les expectatives positives del mestre.

C.- Programar *"un èxit diari"*

- L'adult ha d'encomanar una tasca d'aprenentatge amb l'objectiu de que l'alumne experimenti èxit. *"això em surt"*

•Aquesta tasca permet:

- •Que l'alumne desenvolupi expectatives d'èxit davant les tasques
- •Que l'adult atengui les habilitats i no només les dificultats
- •Que la sensació d'esforç intel·lectual no sigui desagradable per que té recompensa

D.- Considerar un error: el principi d'un encert

Davant una pregunta davant del grup, la correcció d'una tasca, etc. considerar l'error com a principi d'un encert.

- Evitar: *"incorrecte", "no!", "malament"*
- Emprar: *"si, però que més?", "explica-m'ho d'aquesta altra forma", "amplia la teva resposta", "vas bé però explica'ns-ho millor", etc*
- Aquesta tasca permet:
  - Rebre feedback positiu
  - Reconduir un raonament incorrecte

4. Resoldre problemes de comportament mitjançant metodologia d'aprenentatge:

Aprenentatge significatiu